

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 273/1994
privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte

(nr. 302 din 07.07.2020)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-menționat, conform prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și comunică următoarele.

I. Observații generale

1. Proiectul este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, fiind aprobat prin Hotărârea nr. 468/2020, în conformitate cu art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

Conform notei informative prezentul proiect de lege are drept scop modificarea și completarea Legii nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, în vederea *„actualizării legislației în acest domeniu la noile relații social-obiective, precum și actualizarea listei persoanelor beneficiare de pașapoarte diplomatice și pașapoarte de serviciu”*.

Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu prevederile art. 66 din Constituție.

2. Referitor la procedura de înaintare spre examinare în Parlament, atenționăm că:

- potrivit art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură nota informativă trebuie să conțină informații privind fundamentarea economico-financiară. Cerințele în cauză se regăsesc și în conținutul art. 47 alin. (6) din Regulamentul Parlamentului.

În contextul celor menționate remarcăm lipsa în conținutul notei informative ce însoțește proiectul a informației privind cheltuielile estimate sau că ar fi fost efectuate anumite calcule economico-financiare pe marginea modificărilor propuse prin prezentul proiect de lege;

II. Observații de ordin tehnico-juridic.

1. La **Art. I, pct. 1** proiect, art. 3¹, alineatul (2), în conținutul modificării propuse pentru lit. s) și lit. u) recomandăm, după cuvântul „completează”, să se scrie textul/precizarea „la final”.

1.1. Tot aici, cu referire la textul propus prin completarea art. 3 alin. (2) lit. s) din Legea nr. 273/1994 menționăm.

Actualmente, conform art. 5 alin. (1) din Legea nr. 80/2010 în cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică (*inclusiv în cabinetul ministrului*) pot fi instituite următoarele posturi: **șef de cabinet; consilier; asistent și secretar**. În contextul modificării propuse prin prezentul proiect de lege, apare întrebarea dacă toți deținătorii posturilor enumerate mai sus urmează să devină subiecți cu dreptul de a deține pașapoarte diplomatice?

2. Cu referire la textul „director adjunct” din conținutul normei propuse pentru lit. z⁵) al art. 3¹ (**pct. 1 Art. I** din proiect) atragem atenția că, în redacția actuală, în conținutul normei de la art. 3¹ alin. (2) din Legea nr. 273/1994, subiecți cu dreptul de a deține pașapoarte diplomatice sunt doar conducătorii instituțiilor/autorităților/structurilor de stat menționate, nu și adjuncții acestora.

Totodată, din textul Legii nr. 273/1994 observăm că, adjuncții autorităților/structurilor/instituțiilor menționate la art. 3¹ alin. (2) se regăsesc în cuprinsul art. 3² alin. (2) din Legea dată, la categoria persoanelor beneficiare de pașapoarte de serviciu.

Din cele expuse, conchidem că, actualmente conform prevederilor Legii nr. 273/1994 conducătorii autorităților/structurilor/instituțiilor de stat sunt subiecții cu drept de a deține pașapoarte diplomatice, iar adjuncții acestora au dreptul de a deține pașapoarte de serviciu.

2.1 Cu referire la includerea ofițerilor de protecție al Serviciului de Protecție și Pază de Stat în categoria subiecților cu drept de a deține pașapoarte diplomatice (lit. z⁶) al art. 3¹, **pct. 1 Art. I** din proiect), ținem să menționăm că, în conținutul notei informative nu se regăsesc careva argumente veridice ce ar justifica necesitatea operării unor astfel de modificări/completări.

În vederea evitării unor eventuale neconcordanțe și/sau inechități recomandăm revizuirea conținutului normelor de la lit. z⁵) și lit. z⁶) al art. 3¹, **pct. 1 Art. I** din proiect și conformarea acestora la cadrul național în vigoare.

3. Din conținutul alin. (3), completarea propuse pentru art. 3¹ din Legea nr. 273/1994, **pct. 1 al art. I** din proiect, nu este clar:

- cine poate adresa astfel de recomandări, criteriile și justificările efectuării unor astfel de propuneri?

- cum vor fi identificați subiecții pentru deținerea pașapoartelor respective (modul de selectare, cerințele și condițiile)?

- de către cine și cum va fi calificat și/sau apreciat faptul că „*acest lucru este necesar pentru reprezentarea, promovarea sau apărarea intereselor Republicii Moldova*” și care vor fi criteriile de determinare al acesteia?

Prin urmare, în temeiul art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 unde este statuat că, „conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc”, remarcăm caracterul ambiguu al normei respective, ce poate atrage interpretări/aplicări abuzive și recomandăm revizuirea acesteia.

În Hotărârea nr. 26/2010, Curtea Constituțională a reținut că „*pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție*”.

4. Pentru completarea propusă la ultimul alineat al **pct. 2 Art. I** din proiect reiterăm obiecția expusă la pct. 3 din prezentul aviz.

4.1. Totodată, remarcăm lipsa în conținutul normei art. 3² alin. (2) din Legea nr. 273/1994 reglementărilor ce ar statua dreptul secretarilor generali adjuncți ai Secretariatului Parlamentului să dețină pașapoarte de serviciu, de rând cu secretarul general adjunct al Aparatului Președintelui Republicii Moldova și secretarii generali adjuncți ai Guvernului (lit. c¹) și lit. d) alin. (2) al art. 3² din Legea nr. 273/1994).

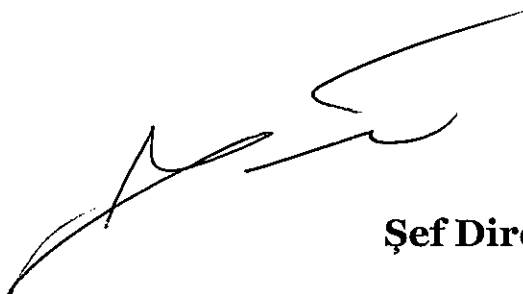
5. În temeiul prevederilor art. 54 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 100/2017, se impune necesitatea revizuirii conținutului normei propuse pentru alin. (2) al art. 3³ din Legea nr. 273/1994 (**pct. 3 art. I** din proiect) și expunerea acesteia prin mai multe alineate separate.

6. Remarcăm că, prin modificarea propusă pentru alin. (7) art. 3³ al Legii nr. 273/1994 (**pct. 3 art. I** din proiect) din conținutul normei respective **se exclude obligația** deținătorului pașaportului diplomatic și pașaportului de serviciu „*să predea pașaportul pe care îl deține la Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene în termen de 5 zile lucrătoare de la întoarcerea din deplasarea în străinătate care a*

determinat necesitatea folosirii pașaportului diplomatic sau a celui de serviciu”.

7. La **art. II** din proiect recomandăm stabilirea expresă a unui termen în vederea realizării/ întreprinderii măsurilor necesare pentru implementarea prevederilor legii date.

Proiectul de lege poate servi drept obiect de examinare în ședințele plenare ale Parlamentului.

Ion Creangă,
Șef Direcție generală juridică

ex. Elena Geru
tel. 820-580